

Силабус курсу

Міжнародне митне співробітництво

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Рік навчання: 2, Семестр: 4

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

к.е.н., доцент Яковець Тетяна Аркадіївна

**Контактна
інформація**

t.yakovets@wunu.edu.ua , +380959183920

Опис дисципліни

Інтеграція національних ринків у єдиний світовий ринок, зростання обсягів переміщень товарів через митні кордони актуалізує міжнародне співробітництво у митній сфері як на рівні митних органів суміжних держав, так і на рівні міжнародних організацій, урядів країн чи міждержавних об'єднань. Дисципліна «Міжнародне митне співробітництво» передбачає вивчення студентами генези, організаційно-правового базису міжнародної співпраці у митній сфері, ролі та місця міжнародних інституцій, зокрема Всесвітньої митної організації, СОТ та ЄС у організації та регламентуванні митного співробітництва, сприянні безпеці міжнародної торгівлі та спрощенню митних процедур, досвіду співпраці митних органів окремих країн у напрямку протидії контрабанді та іншим митним правопорушенням, боротьби з міжнародним тероризмом і наркобізнесом тощо.

Цей курс орієнтований на майбутніх підприємців та менеджерів підприємств, які працюватимуть у сфері ЗЕД, митників, митних брокерів та агентів з митного оформлення, а також широке коло студентів, які потребують системного бачення функціонування митної системи в глобалізованому просторі.

Структура курсу

Тема	Результати навчання	Завдання
1. Сутність та генеза міжнародного митного співробітництва	Знати поняття, принципи та правові форми міжнародного співробітництва у митній сфері, а також його основні етапи становлення та розвитку. Розуміти необхідність міжнародного митного співробітництва в сучасному світі.	Тести, питання

2. Міжнародні організації у міжнародному митному співробітництві	Розуміти сутність міжнародної організації як форми міжнародного співробітництва. Знати про діяльність міжнародних організацій, які займаються проблемами митних відносин, та організацій, функціонування яких зачіпає митну сферу.	Тести, питання
3. Всесвітня митна організація як інституційна основа міжнародного митного співробітництва	Знати етапи становлення та розвитку ВМО, а також принципи роботи, функції, порядок організації, механізм співробітництва ВМО з міжнародними міжурядовими та неурядовими організаціями. Розуміти роль Всесвітньої митної організації в координації та уніфікації діяльності митних органів. Вивчити досвід співробітництва України з ВМО.	Тести, питання
4. Міжнародне митне співробітництво в рамках СОТ	Розуміти роль та значення Світової організації торгівлі, її завдання, функції та принципи діяльності. Знати про політику СОТ у сфері митних відносин. Розуміти наслідки та вимоги вступу України до СОТ для митної сфери. Вивчити основи та правила співробітництва України з іноземними державами в митній сфері в умовах СОТ.	Тести, питання
5. Співпраця України та ЄС в митній сфері	Знати основні положення економічної частини Угоди про асоціацію України з ЄС, мету та сутність ПВЗВТ. Розуміти різницю між зоною вільної торгівлі та іншими режимами, зокрема митним союзом. Знати суть домовленостей України та ЄС щодо ведення спільної торгівлі: політика лібералізації ввізних та вивізних мит, застосування тарифних квот. Розуміти роль та завдання митниці у формуванні належних передумов для розвитку торгівлі з ЄС.	Тести, питання,
6. Міжнародні стандарти у сфері спрощення та гармонізації митних процедур	Знати суть та особливості джерел, принципів міжнародних стандартів у сфері спрощення та гармонізації митних процедур у зовнішньоторговельній діяльності. Розуміти статус України як суб'єкта спрощення та гармонізації митних процедур у сфері міжнародної торгівлі, її досягнення, проблемні питання та перспективи на цьому шляху.	Тести, питання,
7. Співробітництво митних органів України з митними органами інших держав	Вивчити організаційно-правові основи та досвід співробітництва митних органів України з митними органами прикордонних держав. Розуміти механізм функціонування спільних пунктів пропуску на митному кордоні, правила спільного контролю та необхідність узгодженого застосування процедур митного контролю. Дослідити основні форми та напрямки міжнародного співробітництва митних органів у протидії контрабанді та іншим митним правопорушенням, боротьби з міжнародним тероризмом і наркобізнесом тощо.	Тести,
8. Міжнародний досвід застосування інструментів антикорупційної політики в митних органах	Розуміти вимоги міжнародних стандартів антикорупційної практики митних адміністрацій. Знати сучасні підходи до роботи з персоналом митних органів. Вивчити досвід роботи основних міжнародних інституцій у боротьбі з корупцією в митних органах.	Тести, питання

Рекомендовані джерела інформації

1. Бороденко Т. Європейський вектор в митному адмініструванні України. *Грааль науки*. 2023. №24. С.132–139. DOI <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.02.2023.021>
2. Герчаківський С.Д. Митна справа: навчальний посібник. Тернопіль: Вектор, 2020. 316 с.
3. Герчаківський С. Д. Митне адміністрування: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. Тернопіль: ЗУНУ. 2020. 328 с.
4. Державна митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua> .
5. Дзюбинський А., Дзюбинська О., Шегинський О. Митна політика в умовах воєнного стану. *Товарознавчий вісник*. 2023. № 1, 16. С. 98-104. DOI <https://doi.org/10.36910/6775-2310-5283-2023-17-8>.
6. Іванова Д., Тищенко В. Актуальність реформування діяльності митних органів України. *Економіка та суспільство*. 2023. №48. DOI: 10.32782/2524-0072/2023-48-40.
7. Квеліашвілі І. М., Тоцька Т. С. Упровадження актуальних концепцій управління митною справою європейських країн у національну практику. *Публічне управління у сфері державної безпеки та митної справи*. 2021. №29. С. 74–80. DOI <https://doi.org/10.32836/2310-9653-2021-2.12>
8. Комарницька Г.О. Механізм розвитку митного обслуговування в умовах державно-приватного партнерства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. №15. С. 27–34.
9. Концепція розвитку електронного урядування в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 р. № 649-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua.649-p>.
10. Миронюк Р. В. Генеза правового регулювання процедури здійснення митного пост-аудиту в Україні. *Правова позиція*. 2022. № 3 (36). С. 3034.
11. Митний кодекс України № 4495-VI від 13.03.2012 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
12. Митний контроль та митне оформлення в морських пунктах пропуску: проблемні аспекти та напрями удосконалення : кол. моногр. / за заг. ред.: Т.В. Рудої, А.В. Артеменка. Хмельницький. 2020. 236 с.
13. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Кіотська конвенція). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643#Text .
14. Назарова Г., Кононенко Л., Васильєв О. Митне оформлення у системі митного контролю: сучасний стан та напрями удосконалення. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2023. № 16. С. 249257. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.16.33>

15. Положення про діяльність митних брокерів. Наказ Міністерства фінансів України від 04.08.2015 р. № 693. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1036-15#Text>.

16. Полякова Ю. В., Котуха О. С., Олашин М. М. Інституційно-правове забезпечення міжнародного митного співробітництва України. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*. 2020. №9. С. 263–273. DOI [https://doi.org/10.32689/2617-9660-2020-3\(9\)-263-273](https://doi.org/10.32689/2617-9660-2020-3(9)-263-273)

17. Про виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму. Наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 р. № 657. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1669-12#Text>

18. Про встановлення Митного кодексу Союзу. Регламент Європейського парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 від 09.10.2013 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_009-13

19. Про затвердження Положення про склади тимчасового зберігання. Наказ Міністерства фінансів України від 16.07.2012 р. № 835. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1307-12#Text>

20. Про затвердження Порядку надання складським об'єктам статусу «митний склад» та позбавлення такого статусу. Наказ Міністерства фінансів України від 16.07.2012 р. № 835. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1324-12#Text>

21. Про затвердження плану заходів з імплементації положень Угоди СОТ про спрощення процедур торгівлі: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 червня 2019 р. № 444-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/444-2019-%D1%80#Text>

22. Про схвалення концептуальних напрямів реформування системи органів, що реалізують державну податкову та митну політику : Розпорядження КМУ від 27.12.2018 № 1101-р URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1101_2018-%D1%80.

23. Сидорович О., Герчаківський С. Інформаційне забезпечення митної справи України в контексті цифрової стратегії розвитку суспільства. *Світ фінансів*. 2021. № 1 (66). С. 210–225. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1429/0>

24. Слатвінська М. О. Митна політика України: виклики воєнного стану. *Актуальні проблеми розвитку фінансів в умовах цифровізації економіки України*. 2023. С. 37–39.

25. Угрин В.В. Діджиталізація митного контролю в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 47. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/2020>

26. Чорна Т.О. Формування інтегрованих інформаційних механізмів системи управління митно-безпековою діяльністю в умовах глобалізації. Управління соціально-економічними системами на основі підвищення ефективності маркетингових послуг в умовах діджиталізації : колективна монографія за ред. Чобіток В. І. Х., 2023. 363 с. С. 108–124.

27. Щербатюк Н.В. Організація митного контролю: європейський досвід. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 1. С. 387–391.

28. Confiad Pan-European Taxation and Customs Union. European Commission. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/customs-security/security_en

29. Electronic customs. Taxation and Customs Union. European Commission. URL: https://commission.europa.eu/index_en

30. Erkoreka M., Blas A. Implementation performance in the field of the EU Customs Union: consequences of differentiated policy implementation on customs control efficiency, *Journal of European Integration*. 2023. P. 803–821. DOI: [10.1080/07036337.2023.2183198](https://doi.org/10.1080/07036337.2023.2183198)

31. Fedotov O., Nazarko A. Ukrainian Customs Is Under fire. Functioning of the Territorial Bodies of the State Customs Service During the Russian Invasion. *World Customs Journal*. 2023. Vol. 17 (1). p. 1-12.

32. Globally Networked Customs - World Customs Organization. URL: <http://www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/activities-and-programmes/gnc.aspx>.

33. Integrated Border Management. European Union Advisory Mission for Civilian Security Sector Reform Ukraine. URL : <https://www.euam-ukraine.eu/tag/ibm>.

34. Karpa M., Akimov O., Akimova L. State Regulation in the Sphere of Customs Control of Ukraine: EU Experience and Prospects for Development. *Public Administration and Law Review*. 2023. №1. P. 12–20. DOI: <https://doi.org/10.36690/2674-5216-2023-1-12>

35. Koller R., Douglas M. Open Customs Blockchain: The missing piece to unlocking the broad application of distributed ledger technology for Customs? URL: https://mag.wcoomd.org/magazine/101-issue_2_2023/open-customs-blockchain/

36. The role of advanced technologies in cross-border trade: A customs perspective. World Trade Organization. 2022. URL : https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/wcotech22_e.pdf

37. Ylönen M., Aven T. A new perspective for the integration of intelligence and risk management in a customs and border control context. *Journal of Risk Research*. 2023. P. 433–449. DOI: [10.1080/13669877.2023.217691](https://doi.org/10.1080/13669877.2023.217691)

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Міжнародне митне співробітництво» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання тренінгового завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Міжнародне митне співробітництво» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ, враховуючи поточне опитування)
30%	40%	30%
1. Усне опитування під час заняття 3 теми по 10 балів-30 балів) 2. Письмова робота-70 балів	1. Усне опитування під час заняття 5 тем по 8 балів-40 балів 2. Письмова робота-60 балів	1. Написання КППЗ, яке включає: вибір теми, складання плану, написання роботи-60 балів 2. Захист роботи-30 балів 3. Тренінг-10 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)